

Ese de două ori în săptămână:
Joi-a și Duminec'a.

Pretulu de prenumeratiune:

pre anu întregu . . . 6 fl. v. a.
diuimetate de anu . . . 3 fl. v. a.
patrariu de anu . . . 1 fl. 50 cr.

Pentru Romani'a și strainetate:

pre anu întregu . . . 9 fl. v. a.
diuimetate de anu . . . 4 fl. 50 cr.

LUMINA.

Fóia bisericésca, scolastica, literaria și economica.

Correspondintiele și banii de prenumeratiune se se adresează de a dreptulu: Redactiunei „Lumina” în Aradu, cancelari'a episcopésca.

Pentru publicatiunile de trei ori, ce conțin cam 150 de cuvinte (spatiu de 20 sîre garmond) taes'a e 3 fl.; pana la 220 de cuvinte 4 fl. éra mai sus 5 fl., întielegendu-se într' aceste sume și timbrulu. — Pretiulu publicatiuniloru se se anticipe.

Organu oficiale alu eparchiei romane gr. or. aradane.

INVITARE DE PRENUMERATIUNE.

la „LUMIN'A,”

fóia bisericésca, scolastica, literaria și economica. Organu oficiale alu eparchiei gr. or. aradane.

Cu prim'a Iuliu intramu în alu doilea semestru alu anului 1874; — avisamu deci pre d. d. abonanti a caroru terminu espira cu finea lui Iunie, se-si renoiésca abonamentulu de timpuriu, ca în cursulu spedarei regulate se nu fimu impededati.

Conditiiunile de prenumeratiune sunt totu celea din fruntea foiiei.

Totdeodata provocamu pre on. domni și on. comitete parochiali, cari sunt în restantia înca din anulu trecut ori din semestrulu acest'a, se binevoiésca sumele ce da torescu la redactiune a le depurá fora amenare.

Aradu, 1/8. Iunie, 1874.

Redactiunea.

Din Scrierile santului Ioanu Gura de aur.

Nóe omilii despre pocaintia.

Omili'a I.

(candu s'a reintorsu dela tíera în cetate)

(Finea.)

Dupa ce Pavelu li-a aretatú acestea dice: ¹²⁾ „si nu mai bine ati plansu?” Ce vorbesci? Altulu a pecatuitu si eu se plangu? Da, dice elu; càci noi suntemu uniti unulu cu altulu ca si trupulu si medularile. Déca inse la corpu unu petioru numai are vr'o rana, vedemú cà capulu se pléca; si ce este mai demnu de onóre de càtu acest'a? Ci în timpulu lipsei nu cugeta la demnitatea sa. Fà deci si tu asemenea! Pentru aceea si Pavelu îndémna a „se bucurá cu cei ce se bucura, si a plange cu cei ce plangu.” ¹³⁾ Pentru aceea vorbesce si catra Corinteni: „Ci voi nu ati plansu mai bine, ca celu ce a facutu acésta fapta se ésa (sè se ridice) din midiloculu vostru.” Elu nu dice: „càci nu ati aretatú mai multi zelu,” ci ce? Voi nu ati plansu fiindcà o bóla comuna si o ciurma a cuprinsu cetatea; ca si candu ar fi disu: Trebuie facutu rugatiuni, a-si marturisi pecatulu, trebuie facutu plangere, ca acestu morbu sè se estermineze din intréga cetatea. Vedi, ce frica li-a însuflatu? Càci deórace ei au crediutu cà reulu l'a atinsu numai pre densulu, si a remasu la elu, pentru aceea ii infrica si li dice: ¹⁴⁾ Au „nu sciti cà pucinu aluatu, tóta fremantatur'a o dospesce?” Prin acést'a inse voiesce a dice: Unu reu care te încungiura, cuprinde si celealalte medulari, si voi trebe se ve consultati, cà facia de unu reu

comunu, cum l'ati curá. Deci nu-mi dice: cà elu singuru a pecatuitu, ci cugeta cà pecatulu este o putrediuine, care cuprinde întregu corpu. Precum la o erumpere de focu aceia a caroru case nu sunt cuprinse de flacare, nu sunt în mai pucina lipsa, si folosescu tóte ca foculu se, nu furieze si se nu ajunga casele loru; togmai asia îndémna si Pavelu pre Corinteni: E focu, se prevenimu reulu, se stingemu incendiulu, mai nainte de ce a cuprinsu biseric'a „càci déca tu desconsideri pecatulu fiindcà se afla intru unu trupu strainu, asia comiti cea mai mare si grea prostia; fiindcà acél'a este unu membru alu întregului corpu.

3. Cugeta numai la acést'a: cà déca esti lasiu si trandavu, pecatulu te va cuprinde si pre tine. Si déca pentru fratele teu nu voiesci, asia stiesce-te pentru tine celu pucinu, si sufoca cium'a, previne putrediuinea si abate flam'a din giuru, carea are se te cuprinda.

Dupa ce a disu aceste si altele, si a demandatu alu dá satanei, apoi în urma adauge: dupa ce s'a îndreptatu si s'a intorsu i este de ajunsu, cà a fostu pedepsitu de atátia; aretati deci dragoste catra densulu. ¹⁵⁾ Càci dupa ce elu l'a descrisu tuturoru ca unu inimicu comunu si contralucratoriu si dupa ce l'a eschisu din cét'a si l'a tãietu de catra corpu, vedi, cauta, cum si-dá ostenél'a, ca éra se-lu unésca si se-lu împreune cu acél'a. Elu nu dice simplu: „Iubiti-lu” ci „aretati dragostea vostra catra elu,” adeca aretati o amicitia firma si neschimbatiósa, care este calda, infocata si ardiatoria, si ur'a de mai nainte o supliniti cu dragostea. — Ce s'a intemplatú? spune-mi! Au, nu l'a datu pre elu satanei? Ba datu; dice elu, ci nu ca se remane în manele satanei, ci ca indata se fia eliberatu de puterea lui. Ci precum am amintitu, considera, càtu de tare se teme Pavelu de desperare, ca de o puternica arma a diavolului. Càci dupa ce a disu, aretati dragostea vóstra catra elu, adauge: „ca nu cumva unulu, care pentru multa machnire sè se inghitia” ¹⁶⁾ Ói'a dice elu, e în gur'a lupului; dati ca se-lu prevenimu. se i o smulgemu mai nainte de ce a inghititu si nimicitu medulariulu dela noi; nai'a e purtáta de valuri, dati se alergamu si înainte de ce a suferitu naufragiu se o mantuimu. Càci precum se cufunda o barca candu s'a infuriatu marea si s'a inaltiatu valurile în giuru, togmai asia si sufletulu care giuru împregiuru e plinu de intristare se inadusiesce cu iutiala candu nu are pre nime care se-i tinda man'a. Si precum este salutaru a se intristá peste pecate, togmai asia, intristarea devine stricatiósa déca a trecutú mesur'a. Vedi numai càtu de acuratu se esprima Apostolulu, càci elu nu dice: Ca se nu ilu inghitia satan'a, ci ce? „Ca se nu fimu cuprinsi de satan'a” ¹⁷⁾ A cuprinde inse însémna, a pofti dupa lucruri straine. Candu aréta elu apoi cà pecatosulu nu apartiene mai multu satanei si cà prin pocaintia s'a intorsu la cét'a lui Cris-

¹²⁾ I. Corint. 5. 2;

¹³⁾ Rom. 12. 12.;

¹⁴⁾ I. Cor. 5. 6.

¹⁵⁾ II. Cor. 2. 6. 8;

¹⁶⁾ Totu acol. v. 7.

¹⁷⁾ II. Cor. 2. 11.

tosu dice: ca se nu fimu cuprinsi de satan'a" pentru-că de ilu inghite pre elu, a rapitu dela noi unu membru si ié o'i'a din turma, deorace prin penitentie a depusu peccatulu. — Fiindcă Paulu a sciutu, ce a facutu satan'a lui Iud'a asia s'a temutu, ca se nu se intemple si acî in togma. Si ce a facutu cu Iud'a? Iud'a s'a căitu preste peccatulu seu: „Pecatu'î'am dice elu, fiindcă am vendutu sange nevinovatu.“¹⁸⁾ Satan'a a auditu cuvintele acestea, a cunoscutu că elu a apucatu pre calea indreptarei, s'a inclinat spre mantuire, — si s'a temutu de întorcere, Domnulu lui este bunu, a disu candu voi'a se-lu tradea, l'a compatimitu si ilu retienû in deosebite moduri. Au nu cu atâta mai tare ilu va primî déca va face penitentie? Candu a fostu acel'a impetrîtu (la inima) si cerbicosu, l'a atrasu si chiamatu la sine; cu cătu mai vertosu nu-lu va trage, déca elu si-va schimbă cugetulu si-si va recunósce peccatulu? Căci pentru aceea a venitu lasandu-lu a se resignî. Ce a facutu asiadara satan'a? L'a infricatu i-a întunecat sufletulu cu mahniri de totu mari, l'a persecutatu tana l'a adusu la fune si l'a despoiatu atâtu de viétia, cătu si pe propusulu de a face penitentie. Căci déca ar fi demasu in viétia ar fi dobînditu gratia, acést'a ni-o documentéza aceia cari au restignitu pre Isusu. Pentrucă déca acelora cari l'au restignitu, le-a resplatitu cu charu, si pre cruce fiindu insusi s'a rogatu la Tatalu se nu li socotéscă loru, acelu mare peccatu: asia este invederatu, că pre tradatoriulu déca ar fi facutu penitentie sincera, l'ar fi primitu cu tóta mansvetudinea (dulcétia, placere mare, amicitate.) Ci nu s'a potutu folosi de acestu remedi, fiindcă a peritu de o machnîre pré mare. De acést'a s'a temutu acum si Paulu si a constrinsu pre Corinteni, ca se smulga pre barbatulu din gur'a satanei.

Dara ce se mai vorbescu atât'a de Corinteni? Petru dupa comuniunea cu misteriale, de trei ori a negatu pre Domnulu, ci plangendu a spelatu totu. Pavelu a fostu unu persecutoru, calumniatoriu si omu alu violentiei; a persecutatu nunumai pre celu restignitu dara si pre aderentii lui; ci s'a căitu si a fostu Apostolu. Fiindcă Ddieu spre iertare numai unu micu motivu pretinde dela noi, si ni iérta multe peccate. Vi voi aduce inainte si o parabola care vi va aretá acést'a. —

4. Au fostu odata doi frati; acestia se impartira pe ereditatea parintiéscă, unulu dintre ei remase acasa, éra celalaltu prepadî totu ce capetase si-si parasi patri'a căci numai potû suportá rusinea miseriei. — Amintescu parabol'a acést'a, ca se vedeti că si peccatele de dupa botezu se iérta, déca numai nu le desconsideramu. Dara eu nu dicu acést'a ca se dau direptiune spre trandavia, ci ca se rechiamu dela desperare. Pentrucă desperarea ne arunca intru o mai mare miseria ca trandavi'a. — Acestu fiu este icón'a, oglind'a acelora, cari au cadiutu dupa botezu. Cumca acést'a icón'a representa pre aceia cari au cadiutu dupa botezu resulta deacolo, căci se numesce fiu; căci fora de botezu nu póta nime acestu nume. — Elu a locuitu si in casia parintiéscă si a primitu tóta partea sa din ereditatea parintiéscă; înainte de botezu inse nu potemu primi nici bunuri parintiesci nici mostenire, de aici se vede chiaru că prin tóte acestea se însémna statulu credintiosiloru. Ci elu a fostu si frate fetiorului celui bunu; inse fora renascere spirituale nimenea nu póte fi frate unui credintiosu! Dupace cadiuse in miseri'a extrema, ce a disu? „Scula-me-voiu si me voi aduce la Tatalu meu.“¹⁹⁾ — Căci pentru aceea l'a lasatu pre elu Tatalu ca se mérga, si nu l'a impededatu a trage intru o tiéra straina, ca imblanditu se invetie din esperintia ce binefacere (bine) este a remané a casa. Pentrucă nu arare ori lasa Ddieu, ca,

candu nu póte convinge prin cuventu²⁰⁾ se vina invetiatu prin esperintia din un'a fapta implinita. Acést'a a disu-o si catra Iudei. Căci dupace prin profetii sei a întrebuintiatu nenumerate dogene si nu ii-a potutu convinge si nici ii-a potutu trage la sine, a concesu ca se fie sbiciuitu prin pedepse: „*Certu-te-va vicleni'a ta si reutatea ta te va mustrá.*“²¹⁾ Elu ar fi aflatu la ei credentia si inainte de ce s'au intemplatu acéste lucruri. Dara fiindcă ei au fostu nebuni, cătu nu au crediutu dogenelor si sfaturiloru lui si nu l'au ascultatu ca se se lasa de rautatile lor: asia a concesu ca se fie certati prin fapte reali, ca éra si se-ii castige.

Dupa ce fiulu ratacitu asiadara, s'a dusu in strainatate si a invetiatu din esperintia, cătu de reu este a parasi cas'a parintéscă, asia éra si s'a intorsu; Tatalu inse nu a tienutu minte vatamarea, ci l'a primitu cu bratiile deschise. Pentru ce? Fiindcă a fostu tata si nu judecatoriu. Apoi s'au facutu jocuri si uspetie si serbatóre si tóta cas'a a fostu plina de bucuria. Ce dici tu? Astfeliu de resplata primesce reutatea? Nu reutatea o omule se resplătesce ci reintorcerea; nu peccatulu ci penitenti'a; nu vatamarea, ci indreptarea. Si inca ce e mai multu: Fratele celu mai betranu s'a maniatu pentru acelea, dara si pre acést'a l'a imblanditu Tatalu cu cuvintele: „*Fiule, tu tot-deun'a esti cu mine; acést'a inse a fostu pierdutu si s'a aflatu; a fostu mortu si a inviatu.*“²²⁾ Căci candu se dá tempulu (ocasiunea) de a mantui pre unu pierdutu, opinéza elu, nu e tempulu spre judecata, nici spre o cercetare severa ci numai pentru gratia si indurare. Nici unu medicu nu va fi care in locu se intinda medicamente bolnavului, se-lu traga la dare de séma pentru viétia neordinata de mai nainte si se-lu pedepséscă. Si chiar déca acést'a aru fi meritatu vre-o pedépsa a fostu certatu de ajunsu in tiéra straina. Pentrucă atâtu timpulu elu a fostu departatu de noi si a trebuitu se sufera fôme, rusine si lupta cu cea mai extrema miseria. Din care motivu dice: „*Pierdutu a fostu si s'a aflatu, mortu si a inviatu.*“ Nu te uitá numai la presente, dice elu, ci cumpanesce si marimea miseriei de mai nainte; pentrucă tu ai unu frate de naintea ochiloru si nu unu strainu. Elu s'a intorsu la tatalu si acést'a nici de cătu nu póte cugetá la trecutu; elu cugeta numai la aceea mai multu, ce póte se misce si provóce spre compatimire, indurare, iubire si crutiare, cari parintiloru sunt atâtu de proprii. Pentru aceea elu nu vorbesce despre aceea ce elu a facutu, ci despre ce elu a patimitu; nu si-aduce aminte că elu a spésatu averea fora folosu (a facutu prodigi) ci la aceea că elu a avutu a se luptá cu diferite nenorociri.

Cu unu atare zelu, séu dóra si mai mare a caututu si pastoriulu ói'a.²³⁾ Acî vine fiulu singuru acasa, éra acolo pastoriulu se duce spre a o cautá si déca o a aflatu o aduce indereptu si se bucura de ea mai multu decâtu de tóte celelalte cari nu au fostu in periclu. Dara vedi si cum o aduce indereptu: elu nu o biciuesce, ci o ridica pre umere si purtand'o o aduce éra la turma.

Dupace asiadara scimu că Ddieu nunumai că nu-si întórce faci'a dela aceia cari se intorcu la elu, ci ii primesce togmai asia de cu mare bucuria, ca si pre cei ce i-au remasu fideli; că nunumai nu-ii pedepsesce, ci din contra pre cei pierduti ii cauta si preste aceia cari ii afla se bucura mai multu decâtu preste cei ce au remasu la locuri

²⁰⁾ Că Ddieu nu ar póte convinge totu-deun'a este si impiu a dice, ci este a se luá ca unu midilocu prin care vrea se dee mai mare pondû propusiei ce voiesce a demustrá. Că se mai întielege aci prin cuventulu lui Ddieu si s. scriptura, carea nepotendu ea convinge, i dá de subsidiu esperintia.

²¹⁾ Ierem. 2. 19;

²²⁾ Luc. 15. 31. 32.

²³⁾ Luc. 15. 4. 6;

¹⁸⁾ Mat. 27. 4.

¹⁹⁾ Luc. 15. 18;

sigure: asia nici se desperam de peccatu nostru, nici facia cu virtutea se ni inchipuimu prea multu, ci atatu candu facemu virtute se ne tememu. ca din o incredere pre mare se nu cademu éra, catu si candu peccatuimu, se facemu penitentia. — Ceea ce am disu la inceputu o dieu si acum, ca adeca aceste ambe ni rapescu mantuirea: atatu increderea prea mare. candu suntemu in petiōre standu ²⁴⁾ catu si desperarea candu amu cadiutu. Pentru aceea si dice Pavelu catra cei ce stau, voindu a-i face prevediatori: Celu ce crede ca elu sta se ié aminte ca se nu cadia ²⁵⁾ si éra: „Me temu ca nu cumva propoveduindu altora. insumi se me facu netrebnicu.“ ²⁶⁾ Cumca Pavelu a voitu a ridica pre cei cadiuti si a eugetatu a descepta unu zelu mai mare in ei, candu scrie Corinteniloru: „Ca eu nu trebuie se suferu pentru multi, cari au peccatuitu si nu a facutu penitentia“ ²⁷⁾ prin care ni aréta ca nici aceia cari au peccatuitu merita a-ii deplange, precum nu merita nici aceia cari n'au facutu penitentia. — Profetulu dice catra Iudei: „*Au dōra celu, ce cade nu se scōla si celu ce se abate nu se întōrce?*“ ²⁸⁾ Pentru aceea ii dogenesce si Davidu totu pre aceia: „*Astadi, de veti audi glasulu lui se nu ve invertosiatu inimele vōstre, ca intru intaritare.*“ ²⁹⁾ Catu ce se dice: „astadi“ nu vomu desperá, ci vomu avé buna sperantia catra Ddieu, marea iubirei sale de ómeni, considerandu-o ni vomu pune-o la inima; ne vomu departá de tōta consciētia reutatiōsa, remanandu cu multa promptitudine si cu mare sperantia fideli virtutei; si cu totu zelulu vomu deprinde penitentia ca depunandu aci peccatele nōstre se ne potemu apropiá de divanulu judecatii lui Isusu cu siguritate si confidentia, si se ne facemu partasi Imperatiei ceriului. Cari tōte si tuturoru se nile dee gratia si indurarea Domnului nostru Isusu Cristosu, carui impreuna cu Tatalu si Spiritulu santu i se cuvine gloriá, puterea si onórea acum totudeuna si din eternu in eternu. Aminu.

Cuventare

(la serbatōrea santiloru apostoli Petru si Pavelu.)

„Cumuni frumōse pe capetele loru.“
Ezechil C. XXIII. v. 42.

Candu a venit Isusu in partile Cesariei lui Filipu a intru batu pre ucenicii sei ca cine dicu ómenii ca este fiulu omului? éra ei respondiendu indeschilinite pareri, singuru numai Simonu Petru s'a aflatu si a disu „tu esti Cristosu fiulu lui Ddieu celu viu“ éra Cristosu i-a disu lui „fericitu esti Simone!“ si eu dicu tie ca „tu esti Petru, si pre acēsta pētra voiu zidi biserica mea.“

Asia este iubitoru crestini, Cristosu insusi a indegetatu necesitatea credintiei firme ca pētra, ca se-si pōta zidi oper'a sa mare „sant'a biserica sobornicesca si apostolēasca“ si intru adeveru numai astfeliu, si numai prin credintia firma a santiloru parinti a potutu maica nostra biserica a-si ajunge scopulu seu, cāci cine in viētia lui a cetitu v'odata istoria bisericii, a potutu affá ca ea la inceputu éra supusa multoru gōne, si totusi s'a latitu, asia dicendu pre tōta faci'a pamentului, a invinsu tōte pedecile cese punéu contra desvoltarei sale; suferintiele ce au rabdatu crestini antici pentru cuventulu lui Ddieu suntu atātu de infioratōrie, incātu aducu in miscare tote simtiemintele; dar suferintiele loru le au resplatitu Ddieu, ca a pusu „cumuni frumōse pe capetele loru“ cari nici candu nu vor vescedi, si pre cari Biserica nōstra le-au pastratu si le va pastrá pentru totudeuna.

²⁴⁾ Statutul peccatuierei.

²⁵⁾ I. Cor. 10. 12;

²⁶⁾ Ib. 9. 27.

²⁷⁾ II. Cor. 12. 21.

²⁸⁾ Brem. 8. 4.;

²⁹⁾ Ps. 94. 8. — asia este in testulu biblicii dara dupa testulu cuventarei

Stului „Gura de aur“ ar fi a se traduce in limb'a nōstra acestu conceptu cu: amaratiune. Suntu dise aceste cu alusiune la patrecerea loru prin pustia, dupa ce i-a scōsu din Egiptu candu au inceputu a carti. Locurile paralele se afla la Ezech. 17. 2. 7. La Moisa in cartea Num. 14. 22. si in a dōu'a loge: 6. 16.

Acēsta diua Crestiniloru! esto diu'a carea crestinetatea o serbēdia intru memori'a celoru doi Apostoli, mai zelosi si inflacarati intru propagarea religiunei lui Cristosu, cari au ostenitu multu pentru latirea luminei intru carea éra dragostea, credintia si cinstirea adeverata alui Ddieu, nu numai ci precumu Cristosu s'a datu pre sine pentru nēmulu omenescu: intocmai asia, ei astadi mergu la mōrte pentru credintia loru catra Cristosu!

Veniti dar crestiniloru si vedeti ce insemnēdia a se lapadá de tōte pentru Cristosu si a-si luá crucea sa pentru credintia, si aff cu resolutiune pan' la ultim'a resuflare! veniti si priviti la acesti doi Apostoli, acaror'a pomenire astadi o sevarsimu.

Candu s'a inaltiatu Cristosu la ceriu a promisu invetiaceiloru sei, cari remasera plangendu, ca va tramite pre Duchulu santu se-li inpartesiēca loru darulu seu. Si éta! veni diu'a a diecea dupa inaltiare in care di puterea de susu ii umplu pre toti de Duchulu Santu. Atunci ei fora frica si temere, cu vōce libera si ca indreznēla, binevestira invetiaturile lui Cristosu: incātu preste pucinu timpulu „*au esitu vestirea loru in totu pamentulu, si cuvintele loru pana la marginile lumii.*“

Ci precumu a strabatutu acēsta invetiatura totu pamentulu intocmai asia persecutiunile pornite de pagani, acoperira tōta crestinetatea. „Si veti fi uriti de toti pentru numele meu“ dice scrip. la Mat. X. v. 22. Da! pre crestini ii-au uritu imparatii necrestini, ii-au uritu ómenii necrestini, ómenii sangelui, ómenii cari n'au vrutu se intielēga! Imperatulu Nerone pentru ur'a cea mare catra crestini demandá se se aprinda frumōs'a cetate Rom'a si elu se sui in turnulu Bisericii, ca se se delectēdie in tipele barbatiloru, femeiloru si nevinovatiloru prunci mititei. Nerone, tiranulu imperatu, ucise pre mum'a sa ca se véda locul unde éra elu in pantecele maicii sale; elu ucise multime de crestini pre cari ii bagá de vii in saci rasiati si aprindiendu-i ii punea in gradina spre iluminarea palatului seu imperatescu. Aceste tōte si alte multe le au facutu imperatulu Nerone, carele voia se stērga crestinetatea tōta de pre facia teritoriului romanu. Spre ajungerea scopului elu se otari a prinde antaiu pre corifeii apostoliloru, pre cei mai mari rivnitori ai crestinatati pre Petru si Pavelu.

Prepusulu nenorocosu veni la scirea crestiniloru; ei dederu sfatu lui Petru ca se fuga dar candu éra la marginea cetatii Rom'a i-s'a aratatu Domnulu cu crucea in mana, si ilu intréba Petru, unde mergi Dōmnē? ér Dnulu i respunsé: *mergu la Rom'a ca se me restignescu a dōu'a óra.*

Ce va se dica acēsta intemplare I. A.! nimicu alta decātu voi'a Domnului éra ca Petru se reintōrne, si se suferé mōrte pentru acēla carele asisderia a moritu pentru densulu, dela ce Petru nici candu nu s'a retrasu: si asia reintornandu preste pucinu timpulu fū prinsu si pusu in temnitia.

Inse nu se indestulá afurisitul Nerone cu Petru ci prinse si pre Pavelu pentru-cá acēst'a incrostinise pre soci'a lui nelegiuita.

Intru adeveru trista scena e a vedé pre unu Petru si pre unu Pavelu inchisi acolo, unde suntu lotrii si damoralisatii; insa lumin'a loru strabatú si in intunereculu infricosiatu ce domniá in acēsta temnitia, cāci si aci adapara cu invetiatur'a lui Cristosu pana la 40—50 de ómeni.

Dar acú éra anulu 66 d. Cr. si éra diu'a de 29. Iuniu, diu'a carea infiorá Biserica crestina. Cei doi apostoli arestati fusera scosi din temnitia, dusi la locul perdiarii, unulu intrun'a, altulu in alt'a parte a Cetatii. La port'a Romei si-ieu remasu bunu „pana la revedere in ceriu“; si éta Petru ajungendu la locul destinat, candu éra se-lu restignēscane simtiendu-se elu demnu a mori cum a moritu Cristosu cu capulu in susu spre ceriu se rogá a fi restignitu cu „pitioarele in susu“. Cātu de constantu a fostu Petru in credintia sa, se vede de aci, ca elu in locu de asi perde curagiulu, séu a desperá, respire asia da liniscitu pentru Cristosu, *incātu nu se cutremurá a cere se se restignēscane cu pitioarele catra ceriu.* —

In cātu pentru S. Pavelu I. A.! elu dupa ce a ajunsu la locul perdiarii ca pre unu cive romanu ne fiindu iertatu se-lu spendiure i taiara capulu, care precumu se dice, sari de trei ori in susu, si in locul unde a ajunsu capulu, in aceste sarituri, au resaritu trei isvōre, cari sunt si pana astadi; ér din grmazulu lui curse apa si lapte, si asia se implini scriptur'a, candu dice la I. Corint. c. III. v. 2. „*V'am hranitu cu lapte ér nu cu bucate.*“

Multi pamenteni a moritu eroicesce, dar ei jacu uitati in sinulu pamentului, si asia dicendu cea mai mare parte a ómeniei nu scie despre ei nimica; insa pe Petru, pre acelu pescariu, carele si-luá crucea sa, si pre Pavelu odata gonitoriulu celu mai ingrozitoriu mai apoi aparatoriulu celu mai mare a crestiniloru, biserica nōstra ii serbēza cu santiania in totu anulu.

Se urmamu I. C. si noi lui Petru si Pavelu, acést'a facen-
du-o, se ii rogamu *pre acesti santi* a carora pomenire astadi o ser-
bamu, ca se midilocésca dela Ddeula prea inaltu charu si indu-
rare némului omenescu, *căci nici mórtea nici viét'a nu ne pôte*
despartí pre noi de iubira lui Ddieu, carea este intru Isusu Cris-
tosu Domnulu nostru, si intru credinti'a firma legata de pét'a bi-
sericei in carea ne amu botezatu. Aminu!

Ioanu Clór'a
teologu absolutu.

Reflesiune.

Ds. Forrou (langa Beiusiu) la 23. Iun. v. 1874.

In Nrulu 30. a fôiei „Lumin'a“ intr'o corespondintia sub-
scrisa de „Unu beiusianu,“ se descrie alegerea, respective candi-
darea de protopresviteru in tractulu Beiusiului, intemplata in 21.
Iun. a. c.

Cuprinsulu acelei corespondintie me îndémna a reflectá Dlui
„unu beiusianu“ la unele pasagie din articolulu seu; si inca cu
atátu mai vertosu, deórace numitulu corespondinte voindu a face
onoratului publicu cunoscutu actulu alegerii, in locu a descriá
lucrulu obiectivu, se ocupa mai multu de persón'e, si in specia
de persón'a mea.

Premitu, că reflesiunea presinta m'am simtitu indatoratu a
o face, numai chiar in interesulu reputatiunei mele, — carea nu
voiescu se fie stirbita inaintea publicului prin cutare voituri de
reu, — si nici decâtu pentru a preocupá otarirea Ven. Consistoriu
oradanu in meritulu deplinirei oficiului protopopescu de Beiusiu,
precum pôte a voitu acést'a scrietoriulu corespondintiei mentionate.

Inainte de tóte, tragu la indoiéla dle „unu beiusianu“, cum-
ca Dta ai esprimá in articolulu cestiunatu opiniunea si convin-
gereá unei parti considerabile a clerului si poporului tractualu,
dar' nici chiaru a beiusieniloru, si sum convinsu pe deplinu, că
tócmai poporulu din Beiusiu cu esceptiunea loru doi trei nu con-
simte cu Dta; acést'a o credu eu si despre inteliginti'a din tractu
si credinti'a mea cu atáta pare a fi mai intemeiata, cu câtu la
actulu alegerii séu mai bine candidarii aderinti'a membriloru sino-
dali catra persón'a mea a fostu generala fiindu candidatu cu un'a
majoritate de 42 voturi, ér 15 voturi s'au inpartitu intre cei doi
recurenti.

De alta parte te potu asigurá Dle „unu beiusianu,“ că eu
chiar la indemnulu inteligintiei nóstre din Beiusiu si tractu am
competitu la postulu de protopreotu.

Acuma te intrebu domnulu meu, ce ingrigiri asia mari te
au cuprinsu pe Dta pentru rasultatulu alegerii de protopopu?
Au nu scii ce dice stat. org. cu privire la alegerea de protopres-
biteru in §. 53. „Acei trei individi, cari au intrunitu cele mai
multe voturi se presinta Consistoriului eparch. spre a denumí
pre unul dintre ei,“ prin urmare, noi toti trei recurentii ca can-
didati vomu fi presintati Consistoriului, dar acea nu se pôte scí
inainte, că óre intr'adeveru pre mine va cadea sórtea?

Dice mai departe dlu „unu beiusianu,“ că alegerea (rectius
candidarea) s'a faptuitu prin influintiele unor ómeni condusi de
interese particulare, si că maioritátea mea s'a castigatu de ase-
menea prin influentie externe si inca cu violarea legii etc; spre
demintirea acestoru asertiuni me provocu la intregu sinodulu pro-
topresbiteralu.

In urma, dlu „unu beiusianu“ nechiamatu se face examina-
torulu meu, clasificandu-me de ne energiosu si nedestoinicu.

Me vei iertá dlu meu, dar' trebue se-ti replicu, că aci
intr'adeveru ai voitu se preocupi dispușetiunea si sêntinti'a Ven.
Consistoriu, si cu violintia vrei a-ti arogá dreptulu consistoriului;
dar' se scii că acelasi laudatu consistoriu, pe langa tóta nedes-
toinici'a mea, in dóue ronduri mi-a incredintiatu conducerea ofi-
ciului protopopescu de Beiusiu, si anume in an. 1866 si acum'a; nu
áltecumu totu la propunerea Consistoriului inainte de reorganisa-
rea bisericei pe pricipiulu sinodalitatii, ér mai tardiu din increde-
rea V. sinodu eparchialu, ca nedestoinicu amu fostu destinsu cu
titlulu de asesoru consistorialu. Consistoriulu dupa aceea m'a incre-
dintiatu si cu inspectiunea scóleloru nóstre confesionale din
anumite cercuri; acuma, că ce energie si destoinicia am desvol-
tatu in aceste oficie, séu mai bine disu sarcini, de vre-o 7-8 ani,
Consistoriulu ca foru competente pôte judecă mai bine.

Fii liniscitu dle „unu beiusianu,“ căci lucrulu inca nu s'a
seversitu si in fine, pôte va reusi dupa placulu Dtale; atunci nu
vei avea cauza se te temi de urmarile triste. Fii siguru Domnulu

meu că Consistoriulu nostru fora se caute la interese particulare
mai multu se interesédia de cauzele nóstre bisericesci si scolare
decátu Dta, — apoi trebue se fii convinsu că Dieces'a prin or-
ganele sale, respective prin Consistoriu totdeun'a mai bine cu-
nósce decâtu ori si cine pe ómonii sei si pe barbatii sei cei
meritati.

Vasillu Papp
parochu in Ds. Forrou, candidatu
de protopopu la Beiusiu.

VARIETATI.

— *La cancelari'a consistoriala din Aradu se afla depuse
spre vendiare numeroșe esemplarie ale protocolului sedintie-
loru sinodului eparchialu ordinariu din anulu curinte 1874.
Esemplariulu consta 50. cruceri. Se pôte procurá acestu
protocolu séu deadreptulu dela consistoriu, séu pe calea ofi-
ciiloru subalterne diecesane.*

(† Necrologu.) O grea lovitura a sortii ajunse in dilele tre-
cute pre dlu invetiatoriu si profesor de cantu la teologia, Petru
Popoviciu. Mórtea crudela in 25 Iuniu rapi din sinulu familiei sale
pre mam'a cea buna, si soci'a sa credintiôsa, *Fevronia Popoviciu*,
remanendu orfanu o fiica si unu fiu. Imormentarea defunctei s'a
tîenutu in 25 Iuniu, fiindu petrecutu cortegiulu funebru de tenerimea
clericala, preparandiala si de unu publicu numerosu din tóte clasele
poporului. *Fia i tierin'a usiôra si memori'a eterna!*

Concursu.

2

Din mai multe inpedecari intrevénite neputenduse tienea
alegereá de preotu in parochi'a vacanta Manereu la terminulu
publicatu in fôia Lumin'a Nr. 28 si 29. adeca: in 9 Iuniu a. c.

De nou se escrie concursu pentru indeplinirea acestei paro-
chii cu terminu pe 7 Iuliu a. c. in care di se va tienea si ale-
gereá. — Emolumintele incopciate cu acésta parochie sunt celea
publicate in Nr. 28. si 29. ai „Luminei.“

Doritorii de a dobendi acést'a parochia sunt avisati, — re-
cursurile provideute cu documintele prescise in statutulu orga-
nicu ale adresá si trimite subscrisului in Buteni.

Manereu 14. Iuniu 1874.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu mine, **Ioanu Groza** protopresbiterulu Halmagiului si admi-
nistratoru interimalu alu Buteniloru.

Concursu.

3

Pentru indeplinirea postulu invetiatorescu in comuna Pobd'a
se deschide concursu pana in 15 Iuliu a. c.

Beneficiile sunt: 1) in bani 120. fl.; 2) pentru un'a mage
clisa 40 fl.; 3) 1/2 mage sare 3 fl.; 4) lumini 10 fundi a 48 cr.—
4 fl. 80. cr.; 5) grâu 60 metie; 6) lemne 2 stengini; 7) paie ori
lemne pentru scóla 6 stengini; 8) pamentu pentru sementia 4
jugere; 9) cortelu liberu cu 2 localitati comede, si gredina de
legumi. Din aceste are insa o tertialitate se o dee invetiatoriu-
lui Constantinu Brendeu ca pensiune afora de cortelu si lumini.
Doritorii de a ocupá acestu postu au a trimite recursurile ins-
truite, scrise cu man'a propria, si stilisate comitetului parochialu
dlui inspectoru cercualu Dr. Vasiciu, in Timisiôra. Se mai cere
ca competintii se se presinte in un'a din dumineci ori serbatori
in faci'a locului si a cantá.

Pobd'a, in 1. Iuniu 1874.

Comitetulu parochialu:

Cu scirea si invoierea mea **Dr. Vasiciu**, inspector de scóle cercualu.

Concursu

1

pentru parochi'a vacanta *Carpesti mari*, Protopresbiteratulu
Pomezului; emolumintele sunt urmatóarele: pamentu parochialu
de 8 cubule; dela tóta cas'a 1/2 mesura cucuradiu sfermatu si
una di de lucru, nrulu caselor 90. stólele indatinate, cuartiru li-
beru cu gradina.

Doritorii de a fi alesi la acésta parochie au a-si trimite re-
cursurile sale instruite conformu Stat. Org. la Protopresvitorulu
tractualu in Rabagani pana in 10 Iulie in care di va fi si alegerea.

Datu in Carpesti mari Iunie 8. 1874.

Comitetulu parochialu

Cu scirea si invoierea mea: **Elie Moga**, Protopresviter. tractualu.